

O DEŽEVNIKU 1

CILJ: *Otrok izve, kakšen je deževnik in spozna glas D.*

PRIPOMOČKI IN POTREBEN MATERIAL ZA UČNO URICO:

- posnetek,
- ostrejši predmet (nabodalo, zobotrebec ali kaj podobnega za oblikovanje slanega testa),
- svinčnik,
- list papirja,
- zaščita za mizo (zaščitna folija, plastičen prt ali kaj podobnega),
- slano testo, ki ga pripravimo po postopku, ki je opisan pri dejavnosti:
 - 150 g moke,
 - 150 g fino mlete soli,
 - 1 dl vode,
 - 1/2 žlica olja.

Pripomočki in potreben material za dodatno dejavnost:

- delovni list,
- zaščita za mizo (zaščitna folija, plastičen prt ali kaj podobnega),
- nabodalo (ali kaj podobnega za nabadanje kroglic),
- slano testo.

POTEK UČNE URICE:

1. Predstavitel deževnika

Z otrokom se usedemo na kavč ali preprogo. Če imamo knjige, v katerih so slike deževnika, jih lahko vzamemo in odpremo. Nato otroka vprašamo, ali to žival pozna, ali ve kako se imenuje, ali ga je mogoče že kje videl. Otrok naj pripoveduje, kar o deževniku že ve. Nato mu deževnika predstavimo še mi in dopolnimo, kar otrok ni vedel.

Nekatere živali so otroku še nepoznane in si jih težko predstavlja. Da bi to, o čemer mu pripovedujemo lažje razumel, mu pripovedujmo ob slikah. V pomoč mu bo tudi, če bomo njemu še nepoznano žival primerjali s človekom (oziroma telo živali s telesom človeka). Svoje telo namreč otrok dobro pozna in si bo prek primerjave lažje predstavljal tudi novo žival.

- Če deževnika natančno pogledamo, opazimo, da je njegovo telo sestavljeno iz kolobarjev. Kaj pa je kolobar? Ko nas piči komar ali kakšna mušica, postane koža okrog pika rdeča in v obliki krogca. Temu krogcu na koži pravimo kolobar. Telo deževnika je polno takih okroglih delčkov. Otroka vprašamo, ali je naše telo tudi sestavljeno iz kolobarjev. Ne. Mi imamo glavo, trup, roke in noge (*skupaj jih naštejemo in pokažemo*).
- Deževnik nima nog. Premika se tako, da se krči in steguje. Pri tem si pomaga z dlačicami, ki jih ima po celem telesu. Otroka vprašamo, kako se pa mi premikamo? Mi hodimo z nogami.
- Na začetku telesa ima deževnik usta. Otroka vprašamo, ali imamo tudi mi usta? *Skupaj jih pokažemo*. Kje pa imamo oči in ušesa? *Pokažemo*. Deževnik nima ne oči, ne ušes. Vse

zaznava in čuti skozi kožo. Ko se zemlja zatrese, na primer ko pada dež, deževnik to začuti in prileze ven iz zemlje.

- Na koncu telesa ima deževnik še luknjico, skozi katero kaka. Lahko bi rekli, da je to njegova ritka. Otroka vprašamo, ali imamo tudi mi ritko? Da. *Pokažemo.*
- Če srečamo deževnika, se mu lahko približamo. Lahko ga tudi v roke primemo in pobližje pogledamo, saj nam ne bo nič hudega naredil. Deževnik rad rije po zemlji in se pri tem dotika gnilih delov rastlin in živalic. Če se ga dotikamo, ti delci ostanejo tudi na naših rokah. Zato ne smemo pozabiti na to, da si kasneje temeljito umijemo roke z milom in posušimo s čisto brisačo.

Da bi to, o čemer smo govorili lažje razumeli, si oglejmo posnetek in odgovorimo na vprašanja:

- Kakšen je deževnik?
- Kakšno je videti njegovo telo?
- Kako se premika?

<https://www.youtube.com/watch?v=5P8Z5JOWfgM>

Da bi si vse, kar smo se naučili o deževniku dobro zapomnili, smo pripravili spodnjo dejavnost.

2. Dejavnost:

Tokrat bomo ustvarjali iz slanega testa. Naredili bomo deževnika in z njegovo pomočjo spoznali glas D.

Postopek za pripravo slanega testa:

1. Vse sestavine za testo stehnamo in zmešamo.
2. Gnetemo toliko časa, dokler ne postane testo prožno. Če imate doma mešalnik za testo, svetujemo, da testo pripravljate v njem. Ali je testo že dovolj pregneteno in primerno za uporabo, lahko preverite tako, da iz njega oblikujete kačo. Če se pri tem testo ne drobi in ne lepi, je primerno. Sicer nadaljujte z mešanjem in znova poskusite čez nekaj časa.
3. Če imate doma jedilne barve, jih lahko dodate in dobili boste barvno slano testo.

Potek dejavnosti:

1. Z otrokom vzamemo nekaj slanega testa in iz njega oblikujemo vsak svojo kačo.
2. S pomočjo ostrega predmeta (nabodalo, zobotrebec ali kaj podobnega) po telesu kače narišemo kolobarje. Nastala bosta prava deževnika.
3. Kot smo videli v posnetku, se deževnik premika tako, da se krči in zvija. Tudi mi poskusimo na rahlo zvijati naša dva deževnika. Nato ju poskusimo postaviti tako, da bosta skupaj sestavila črko D.
4. Otroku povemo, da je nastala črka D, na katero se začne tudi beseda DEŽEVNIK.
5. Sedaj jo skupaj poskusimo še izgovoriti.
6. Tudi v naših stanovanjih lahko najdemo različne stvari, ki se začnejo na D (dežnik, darilo, denarnica, deka, dedek, deska za rezanje itn.). Skupaj z otrokom jih nekaj naštejmo, nato pa še poiščimo ali narišimo.

Če želimo, lahko z otrokom raziskujemo svet deževnika in glasov še s pomočjo dodatne dejavnosti.

DODATNA DEJAVNOST ZA OTROKE STAREJŠE OD 2,5 LET

Iz slanega testa bomo oblikovali črke besede DEŽEVNIK.

Kaj potrebujemo:

- delovni list,
- zaščito za mizo (zaščitno folijo, plastičen prt ali kaj podobnega),
- slano testo, ki ga pripravite po postopku, ki je opisan spodaj:
 - 150 g moke,
 - 150 g fino mlete soli,
 - 1 dl vode,
 - 1/2 žlica olja.

Postopek za pripravo slanega testa:

4. Vse sestavine za testo stehtamo in zmešamo.
5. Gnetemo toliko časa, dokler ne postane testo prožno. Če imate doma mešalnik za testo, svetujemo, da testo pripravljate v njem. Ali je testo že dovolj pregneteno in primerno za uporabo, lahko preverite tako, da iz njega oblikujete kačo. Če se pri tem testo ne drobi in ne lepi, je primerno. Sicer nadaljujte z mešanjem in znova poskusite čez nekaj časa.
6. Če imate doma jedilne barve, jih lahko dodate in dobili boste barvno slano testo.

Potek dejavnosti:

1. Natisnemo delovni list. V primeru, da doma nimamo tiskalnika, na list papirja narišemo deževnika ter pod sliko z velikimi tiskanimi črkami zapišemo besedo DEŽEVNIK. Pri tem pazimo, da so črke pravih oblik (npr. črka a naj bo **A** in ne).
2. Če imate možnost, vam svetujemo, da delovni list pritrdite na tršo podlago (lahko iz kartona), da ga boste kasneje lažje prenesli.
3. Iz testa oblikujemo kače ter z njimi sestavimo črke na delovnem listu, kot nam prikazujejo puščice.
4. Ko sestavimo besedo, jo postavimo na sonce ali k drugemu viru toplote, da se posuši. Nato jo lahko pobarvamo s tempera barvami.

Na podoben način lahko otrok sestavi več besed. Vsakokrat nato črke posušite in shranite. Nastala bo zbirka črk, s katerimi se boste lahko igrali in sestavljali najrazličnejše besede.

DODATNA DEJAVNOST ZA OTROKE MLAJŠE OD 2,5 LET

Za mlajše otroke prav tako predlagamo ustvarjanje iz slanega testa. Iz njega bomo oblikovali kroglice ter jih nabodli na nabodalo. Nastal bo pravi deževnik.

Kaj potrebujemo:

- nabodalo (ali kaj podobnega za nabadanje kroglic),
- zaščito za mizo (zaščitno folijo, plastičen prt ali kaj podobnega),
- slano testo, ki ga pripravite po postopku, ki je opisan zgoraj:
 - 150 g moke,
 - 150 g fino mlete soli,
 - 1 dl vode,
 - 1/2 žlica olja.

Potek dejavnosti:

1. Iz slanega testa najprej oblikujemo manjše kroglice.
2. Kroglice sedaj rahlo sploščimo s prsti in jih nabodemo na nabodalo.
3. Nabodemo toliko kroglic, da nabodala ne bo videti. Nastal bo pravi deževnik.
4. Izdelek postavimo na sonce ali k drugemu viru toplote, da se posuši. Nato ga lahko pobarvamo s tempera barvami.